MRiRW/PSWPR 2023–2027/41(4)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

# Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.5 Współpraca Grup Operacyjnych EPI

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 10 września 2026 r.

## Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z 2025 r. poz. 321 oraz z 2026 r. poz. 305).

## Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 11 września 2026 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć ..... 5
II. Wykaz skrótów ..... 8
III. Informacje ogólne ..... 10
IV. Przyznawanie pomocy ..... 11
IV.1. Wysokość wsparcia oraz katalog kosztów kwalifikowalnych ..... 11
IV.1.1. Wsparcie przygotowawcze ..... 11
IV.1.2. Realizacja operacji ..... 12
IV.2. Warunki podmiotowe ..... 15
IV.2.1. Wsparcie przygotowawcze ..... 15
IV.2.2. Realizacja operacji ..... 16
IV.3. Warunki przedmiotowe ..... 18
IV.3.1. Wsparcie przygotowawcze ..... 18
IV.3.2. Realizacja operacji ..... 19
IV.4. Kryteria wyboru operacji ..... 20
IV.4.1. Wsparcie przygotowawcze ..... 20
IV.4.2. Realizacja operacji ..... 22
V. Wypłata pomocy ..... 25
V.1. Warunki wypłaty pomocy ..... 25
V.1.1. Wsparcie przygotowawcze ..... 25
V.1.2. Realizacja operacji ..... 26
VI. Zobowiązania w okresie związania celem ..... 27
VI.1. Wsparcie przygotowawcze ..... 27
VI.2. Realizacja operacji ..... 28
VII. Zwrot pomocy ..... 29
VII.1. Warunki zwrotu pomocy ..... 29

VII.1.1. Wsparcie przygotowawcze.....29

VII.1.2. Realizacja operacji.....30

Załącznik – Wykaz obszarów związanych ze Strategią „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego w ramach PS WPR dla I.13.5 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027 dla interwencji I.13.5 – Współpraca Grup Operacyjnych EPI.....31

# I. Słownik pojęć

**badania** – badania obejmujące wyłącznie badania aplikacyjne w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce lub prace rozwojowe w rozumieniu art. 4 ust. 3 tej ustawy

**beneficjent** – podmiot, któremu przyznano pomoc

**dokument potwierdzający wytwarzanie produktu/produktów w ramach systemu jakości żywności –** dokument (certyfikat, certyfikat zgodności lub świadectwo jakości) potwierdzający wytwarzanie produktów objętych danym systemem jakości żywności, wydany przez uprawniony podmiot, zgodnie z przepisami oraz zasadami dotyczącymi danego systemu jakości żywności

**gospodarstwo rolne** – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115

**Horyzont 2020** – program ramowy w zakresie badań naukowych oraz innowacji na lata 2014–2020 w rozumieniu rozporządzenia 1291/2013

**Horyzont Europa** – program ramowy w zakresie badań naukowych oraz innowacji na lata 2021–2027 w rozumieniu rozporządzenia 2021/695

**innowacyjna operacja** – opracowanie i wdrożenie rozwiązań w zakresie nowych lub udoskonalonych produktów lub technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym, w tym na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności oraz rolnictwa 4.0

**inwestycje** – nabycie składników majątkowych, w tym praw majątkowych (np. licencji, znaków towarowych, patentów), nadających się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone na potrzeby jednostki

**inwestycje nieprodukcyjne** – inwestycje, które nie prowadzą do znacznego wzrostu wartości ani rentowności gospodarstwa rolnego, lecz służą ochronie środowiska, klimatu lub bioróżnorodności, a także wspierają wdrażanie innowacyjnych rozwiązań opracowanych przez Grupę Operacyjną EPI, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. d, e i f rozporządzenia 2021/2115.

**jednostka centralna** – Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie w rozumieniu art. 112 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

**jednostki regionalne** – wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego w rozumieniu art. 112 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

**konsorcjum –** podmiot utworzony na podstawie umowy konsorcjum, zawartej w formie pisemnej, na podstawie której podmioty, które ją zawarły, zamierzają wspólnie realizować operację i wspólnie ubiegać się o przyznanie pomocy

**krajowe systemy jakości żywności** – uznane na mocy decyzji MRiRW za krajowe systemy jakości żywności i notyfikowane do KE zgodnie z dyrektywą 2015/1535:

1) integrowana produkcja roślin (IP), w rozumieniu ustawy o środkach ochrony roślin;
2) „Jakość Tradycja” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2007 r.;
3) „Quality Meat Program (QMP)” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r.;
4) QAFP „Tuszki, elementy i mięso z kurczaka i indyka” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 stycznia 2011 r.;
5) QAFP „Kulinarne mięso wieprzowe” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.;
6) QAFP „Wędliny” uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2012 r.;
7) System Jakości Wieprzowiny PQS (Pork Quality System) uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 grudnia 2009 r.;
8) System Jakości Wieprzowiny „TAQ” (Tradycja i Jakość) uznany za krajowy system jakości żywności na mocy decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2025 r.

**lider konsorcjum –** członek grupy operacyjnej pełniący funkcję pełnomocnika grupy, wyznaczony do reprezentowania jej oraz upoważniony do złożenia WOPP

**małe gospodarstwo rolne** – gospodarstwo rolne, którego powierzchnia gruntów rolnych jest mniejsza od średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju określonej na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów o PS WPR, za rok poprzedzający rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy

**podmioty świadczące usługi doradcze** – podmioty, o których mowa w art. 113 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

**podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki** - podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1:

1) pkt 1, 2 i 4-6b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
2) pkt 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku gdy ich działalność naukowa obejmuje badania naukowe w rozumieniu art. 4 ust. 2 tej ustawy lub prace rozwojowe w rozumieniu art. 4 ust. 3 tej ustawy

**produkt rolny** – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, z wyjątkiem produktów rybołówstwa, lub produkt rolny, o którym mowa w rozporządzeniu 2024/1143, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i akwakultury, lub produkt wymieniony w załączniku I do rozporządzenia 2018/848

**regulamin naboru wniosków** – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie o PS WPR

**rolnictwo 4.0** – rolnictwo 4.0 w rozumieniu określonym w wykazie skrótów i definicji regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności inwestycja: A 1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu, część inwestycji: wsparcie w zakresie rolnictwa 4.0. nabór wniosków nr A1.4.1.KPO_6/23/01 oraz nr A1.4.1.KPO_6/25/01

**rolnik** – rolnik w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo rolne jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

**spółka cywilna** – spółka cywilna w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny

**średnie gospodarstwo rolne** – gospodarstwo rolne, którego powierzchnia gruntów rolnych jest równa lub większa od średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju określonej na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR na podstawie przepisów o PS WPR, za rok poprzedzający rok ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz nie większa niż 30 ha

**unijne systemy jakości żywności** – są to:

1) chronione nazwy pochodzenia i chronione oznaczenia geograficzne wina i produktów rolnych oraz oznaczenia geograficzne napojów spirytusowych, zgodnie z rozporządzeniem 2024/1143;
2) gwarantowane tradycyjne specjalności dla produktów rolnych, zgodnie z rozporządzeniem 2024/1143;
3) rolnictwo ekologiczne, zgodnie z rozporządzeniem 2018/848

**właściciel lasu** – właściciel lasu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach

**wnioskodawca** – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy

**zaliczka** – zaliczka, o której mowa w art. 44 ust. 3 rozporządzenia 2021/2116

# II. Wykaz skrótów

**ARiMR** – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

**EPI** – Grupa Operacyjna europejskiego partnerstwa innowacyjnego powołana na potrzeby realizacji operacji w ramach PS WPR

**I.13.5** – interwencja „Współpraca Grup Operacyjnych EPI” w ramach PS WPR

**KSOW+** – Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich+

**Minister** – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

**PS WPR** – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

**PROW 2014-2020** – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

**rozporządzenie 1291/2013** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” –

program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE

**rozporządzenie 2018/848** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007

**rozporządzenie 2021/695** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013

**rozporządzenie 2021/2115** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

**rozporządzenie 2021/2116** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013

**rozporządzenie 2022/2472** – rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

**rozporządzenie 2024/1143** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012

**ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce** - ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

**WOPP** – wniosek o przyznanie pomocy

**WOP końcową** – wniosek o płatność składany po zrealizowaniu całej operacji

**WOP pośrednią** – wniosek o płatność składany po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym

**wytyczne podstawowe** – wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

# III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do I.13.5.
2. Niniejsze wytyczne odnoszą się do dwóch zakresów wsparcia określonych w I.13.5 w PS WPR:
   1) **Wsparcie przygotowawcze** - ma na celu utworzenie EPI i opracowanie planu operacji EPI dotyczącej realizacji operacji, z uwzględnieniem potrzeb rolników;
   2) **Realizacja operacji** - przedmiotem realizowanych operacji będą rozwiązania w zakresie nowych lub udoskonalonych produktów rolnych lub technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym, w tym na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności oraz rolnictwa 4.0. Operacje skoncentrowane będą na zakresie produkcji i przetwarzania produktów rolnych. Wsparcie będzie przyznawane wyłącznie na innowacyjne operacje.
3. Niniejsze wytyczne określają:
   1) warunki przyznawania pomocy;
   2) kryteria wyboru operacji wraz z określeniem minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy;
   3) warunki realizacji operacji;
   4) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, maksymalną wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi oraz maksymalny poziom dofinansowania operacji;
   5) warunki wypłaty pomocy;
   6) zobowiązania w okresie związania celem;

7) warunki zwrotu wypłaconej pomocy.

4. Pomoc w ramach I.13.5 realizuje cel przekrojowy określony w art. 6 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115, polegający na modernizacji sektora przez sprzyjanie dzieleniu się wiedzą, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, a także zachęcanie do ich wykorzystywania.
5. Celem interwencji jest tworzenie EPI realizujących innowacyjne operacje oraz opracowanie i wdrożenie innowacyjnych projektów tych grup, z uwzględnieniem potrzeb rolników, łączące partnerów dysponujących wiedzą z wzajemnie uzupełniających się dziedzin oraz oparte na interaktywnym modelu innowacji.
6. Minister może określić tematy naborów, publikując informację na stronie administrowanej przez Ministra oraz na stronie podmiotu wdrażającego – ARiMR.
7. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji przez ARiMR zadań związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy finansowej, w szczególności opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

# IV. Przyznawanie pomocy

## IV.1. Wysokość wsparcia oraz katalog kosztów kwalifikowalnych

### IV.1.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Wsparcie przygotowawcze będzie udzielane w wysokości do 50 tys. zł w oparciu o planowany budżet projektu złożony przez wnioskodawcę (art. 83 ust. 1 lit. c oraz ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/2115) i będzie miało formę płatności ryczałtowej, ustalonej za pomocą projektu budżetu sporządzanego oddzielnie dla każdego przypadku.
2. Ocena WOPP jest przeprowadzana według podstawowej kolejności, określonej w wytycznych podstawowych.
3. Zadania planowane do realizacji w ramach budżetu projektu muszą ściśle dotyczyć przedmiotu operacji dla zakresu Wsparcie przygotowawcze, tj. powołania EPI lub opracowania planu realizacji operacji i mogą obejmować koszty:

1) organizacji spotkań, zebrań inicjacyjnych;
2) organizacji lub udziału w szkoleniach, spotkaniach, wyjazdach studyjnych, wyjazdach pokazowych i demonstracyjnych, w tym koszty przejazdów;
3) konsultacji, doradztwa, w tym przygotowania dokumentów, ekspertyz, opinii (w tym opinii o innowacyjności);
4) zakupu lub wykonania badań naukowych, analiz, raportów badawczych;
5) administracyjne, w tym koszty przejazdów.

### IV.1.2. Realizacja operacji

1. Wsparcie na realizację operacji udzielane jest w wysokości do 2,5 mln zł na jedną operację, w formie dotacji w postaci refundacji kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta, nie więcej niż:
   1) 100% kosztów ogólnych, przy czym koszty te mogą stanowić maksymalnie 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
   2) 100% kosztów badań, przy czym koszty te nie mogą przekroczyć wysokości kosztów inwestycyjnych;
   3) 65% kosztów inwestycji materialnych i niematerialnych, zgodnie z art. 73 ust. 4 rozporządzenia 2021/2115 oraz do 100% w przypadku inwestycji nieprodukcyjnych zgodnie z art. 73 ust. 4 lit. c ppkt (iv) rozporządzenia 2021/2115.
2. Pomoc przyznaje się również na pokrycie kosztów bieżących/administracyjnych w ramach realizacji operacji, w tym kosztów związanych z działaniami na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności. Będzie ona wypłacana w formie finansowania według stawek ryczałtowych (art. 83 ust. 1 lit. d oraz ust. 2 lit. c rozporządzenia 2021/2115) w wysokości nieprzekraczającej łącznie 20% kosztów inwestycyjnych i badań.
3. Wsparcie do 350 tys. zł w ramach realizacji operacji będzie udzielane w formie kwoty określonej indywidualnie dla operacji, na podstawie planowanego budżetu projektu złożonego przez wnioskodawcę (art. 83 ust. 1 lit. c oraz ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/2115). Będzie ono miało formę płatności ryczałtowej ustalonej za pomocą projektu budżetu sporządzanego oddzielnie dla każdego przypadku, z uwzględnieniem intensywności pomocy poszczególnych kategorii kosztów.
4. Ocena WOPP jest przeprowadzana według podstawowej kolejności, określonej

w wytycznych podstawowych.

5. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się w szczególności koszty, o których mowa w wytycznych podstawowych oraz związane z:
   1) budową, przebudową lub remontem połączonym z modernizacją obiektów lub infrastruktury;
   2) zakupem lub instalacją:
      a) nowych maszyn lub urządzeń, w tym środków transportu,
      b) nowej aparatury naukowo-badawczej lub innych nowych urządzeń służących do wykonywania badań aplikacyjnych w rozumieniu art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce lub prac rozwojowych w rozumieniu art. 4 ust. 3 tej ustawy – w przypadku, gdy całkowity okres amortyzacji tej aparatury lub tych urządzeń nie przekracza okresu realizacji operacji,
      c) wartości niematerialnych i prawnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym koszty zakupu lub instalacji oprogramowania i licencji na oprogramowanie;
   3) kosztami ogólnymi, do których zalicza się w szczególności koszty:
      a) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
         – kosztorysów inwestorskich,
         – projektów technologicznych i budowlanych,
         – wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków,
         – opinii o innowacyjności przedmiotu operacji,
      b) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego,
      c) związane z kierowaniem robotami budowlanymi,
      d) zakupu wyników badań naukowych, ekspertyz, analiz, raportów badawczych dla operacji, w których nie występować będzie podmiot tworzący system szkolnictwa wyższego i nauki – koszty usług;
   4) kosztami badań, do których zalicza się w szczególności koszty:
      a) zakupu materiałów i sprzętu laboratoryjnego niebędących środkami trwałymi,
      b) zakupu materiałów lub podzespołów lub wytworzenia elementów służących do stworzenia prototypu lub instalacji pilotażowej, jeżeli te materiały, podzespoły i elementy po stworzeniu tego prototypu lub instalacji będą stanowić ich część składową,

c) dokonanych za okres realizacji operacji odpisów amortyzacyjnych od aparatury naukowo-badawczej lub innych urządzeń służących do wykonywania badań w ramach tej operacji, ujętych w ewidencji środków trwałych wnioskodawcy, niezbędnych do prawidłowej realizacji operacji i bezpośrednio wykorzystywanych w związku z realizacją operacji – w przypadku, gdy całkowity okres amortyzacji tej aparatury lub tych urządzeń przekracza okres realizacji operacji,
d) ponoszone z tytułu odpłatnego korzystania w okresie realizacji operacji z aparatury naukowo-badawczej lub innych urządzeń służących do wykonywania badań w ramach tej operacji,
e) ponoszone z tytułu odpłatnego korzystania w okresie realizacji operacji ze specjalistycznych środków transportu wewnętrznego,
f) wynagrodzenia osób bezpośrednio wykonujących badania w ramach operacji oraz innych świadczeń pieniężnych przyznanych tym osobom w związku z wykonywanymi badaniami w ramach operacji, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne oraz składkami na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – z wyłączeniem należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową – z tym że w przypadku pracowników grupy operacyjnej posiadającej zdolność prawną oraz pracowników podmiotów wchodzących w skład grupy operacyjnej nieposiadającej zdolności prawnej, będących osobami bezpośrednio wykonującymi badania w ramach operacji, koszty te odpowiadają procentowemu zaangażowaniu czasu pracy tych osób poświęconego na zadania związane z realizacją operacji, lecz w wysokości nie większej niż 1,5-krotność minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej określonego na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej,
g) zakupu środków produkcji i usług, w tym usług rolniczych, ponoszonych w związku z prowadzeniem badań,
h) podróży służbowych osób, o których mowa w lit. f, do i z miejsc prowadzenia badań w ramach operacji, nieprzekraczające wysokości

należności ustalonej na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;

5) kosztami bieżącymi/administracyjnymi;
6) kosztami inwestycji nieprodukcyjnych.

## IV.2. Warunki podmiotowe

### IV.2.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Pomoc przyznaje się:
   1) osobie fizycznej, jeżeli:
      a) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
      b) jest pełnoletnia,
      c) ma miejsce zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców,
      d) jej miejsce wykonywania działalności gospodarczej, oznaczone adresem wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku, gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, a w przypadku braku takiego wpisu, jeżeli miejsce zamieszkania takiej osoby znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
   2) osobie prawnej, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
   3) jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W okresie realizacji PS WPR wnioskodawca nie może złożyć WOPP na Wsparcie przygotowawcze dotyczące istniejącej EPI, której została przyznana pomoc w ramach działania ,,Współpraca” w ramach PROW 2014-2020.

3. Podmiot publiczny świadczący usługi doradcze oraz podmiot tworzący system szkolnictwa wyższego i nauki może, w ramach jednego naboru wniosków w zakresie Wsparcie przygotowawcze, złożyć więcej niż jeden WOPP, przy czym jeden WOPP dotyczy wsparcia na utworzenie jednej grupy EPI.

**IV.2.2. Realizacja operacji**

1. Pomoc przyznaje się EPI składającej się z różnych podmiotów należących do co najmniej dwóch spośród następujących kategorii:
   1) rolnicy mający nadany numer identyfikacyjny EP, o którym mowa w art. 12 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,
   2) właściciele lasów;
   3) podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki;
   4) przedsiębiorcy, jeżeli wykonywany przez nich rodzaj działalności ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności jest związany z operacją realizowaną przez EPI. W przypadku spółek prawa handlowego wymagana jest aktywna działalność podmiotu z powiązanym kodem Polskiej Klasyfikacji Działalności przez co najmniej 12 miesięcy przed złożeniem WOPP;
   5) podmioty świadczące usługi doradcze.
2. Podmioty wchodzące w skład EPI uważa się za różne, jeżeli nie są one powiązane ze sobą osobowo lub kapitałowo. Powiązania osobowe lub kapitałowe wynikające z tego, że podmioty wchodzą w skład EPI, nie stanowią przeszkody w uznaniu ich za różne. Przez powiązania osobowe lub kapitałowe rozumie się wzajemne powiązania między wszystkimi podmiotami wchodzącymi w skład grupy operacyjnej lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w ich imieniu, polegające na:
   1) uczestniczeniu jako wspólnik w spółce cywilnej lub osobowej;
   2) posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji spółki kapitałowej;
   3) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika.
3. Pomoc przyznaje się EPI, jeżeli w skład tej grupy wchodzi co najmniej jeden podmiot, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.
4. W przypadku EPI realizującej operację:

1) w której występują koszty badań – pomoc przyznaje się, jeżeli w skład tej grupy wchodzi co najmniej jeden podmiot tworzący system szkolnictwa wyższego i nauki;
2) na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności – pomoc przyznaje się, jeżeli w skład tej grupy wchodzi co najmniej jeden podmiot uczestniczący w krajowych lub unijnych systemach jakości.

5. W sytuacji, gdy dany członek EPI może zostać zakwalifikowany do więcej niż jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1 (np. właściciel lasu jest jednocześnie rolnikiem lub przedsiębiorcą), wówczas zalicza się go do jednej z kategorii zgodnie z jego oświadczeniem, w którym wskazuje jedną z tych kategorii, w ramach której będzie realizował zadania w ramach operacji.
6. Dany podmiot może brać udział tylko w jednej grupie EPI w ramach danego naboru, z zastrzeżeniem, że ograniczenie to nie dotyczy publicznych podmiotów świadczących usługi doradcze oraz podmiotów tworzących system szkolnictwa wyższego i nauki.
7. Jeżeli podmiot publiczny świadczący usługi doradcze lub podmiot tworzący system szkolnictwa wyższego i nauki są uprawnione do reprezentacji EPI, w skład której wchodzą, mogą – w ramach tej reprezentacji – w jednym naborze w zakresie Realizacji operacji, złożyć WOPP w imieniu każdej grupy, którą reprezentują.
8. EPI powinna posiadać zdolność prawną, a w przypadku, gdy nie posiada zdolności prawnej, działać na podstawie zawartej w formie pisemnej umowy konsorcjum, na podstawie której podmioty, które ją zawarły, zamierzają wspólnie realizować operację i wspólnie ubiegać się o przyznanie pomocy i są reprezentowane w tym zakresie przez jeden z nich. W przypadku EPI nieposiadającej zdolności prawnej, umowa konsorcjum powinna zawierać co najmniej:
   1) nazwę i skład EPI;
   2) formę organizacyjną EPI;
   3) cel utworzenia i zakres działalności EPI;
   4) sposób podziału zadań, zaplanowanych w ramach realizacji operacji, między podmioty wchodzące w skład EPI oraz zasady ponoszenia odpowiedzialności przez te podmioty z tytułu realizowanych zadań;
   5) sposób podejmowania decyzji wewnątrz EPI;

6) zasady podziału praw nabytych w trakcie realizacji operacji i do dnia upływu 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej między podmioty wchodzące w skład EPI;
7) zasady reprezentowania podmiotów wchodzących w skład EPI;
8) postanowienia w zakresie współdecydowania, podziału zadań i obowiązków oraz opisu partnerstwa, w tym inicjatorów powstania EPI;
9) określenie lidera konsorcjum.

9. W przypadku gdy o pomoc ubiega się EPI posiadająca zdolność prawną, powinna ona działać na podstawie statutu, umowy lub innego dokumentu stanowiącego podstawę utworzenia EPI.
10. W okresie realizacji PS WPR wnioskodawca nie może złożyć WOPP na Realizację operacji dotyczącej grupy operacyjnej EPI, która została powołana w celu realizacji operacji w ramach działania ,,Współpraca" PROW 2014-2020.

## IV.3. Warunki przedmiotowe

### IV.3.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Pomoc przyznaje się na utworzenie EPI i opracowanie planu operacji dotyczącego realizacji operacji. Operacja, która będzie objęta planem operacji, powinna dotyczyć problemów lub potrzeb rolnika lub gospodarstwa rolnego.
2. W składzie utworzonej w ramach Wsparcia przygotowawczego EPI obowiązkowo musi znaleźć się wnioskodawca.
3. Tworzona EPI powinna spełniać warunki wskazane w sekcji IV.2.2 Realizacja operacji, a WOP powinien zawierać opis planowanej operacji, opis partnerstwa, w tym inicjatorów powstania EPI, a także opis problemu lub opis potrzeby rolnika lub gospodarstwa rolnego.
4. Plan operacji dotyczący realizacji operacji powinien zawierać następujące elementy:
   1) określenie problemów rolnika będącego członkiem EPI lub gospodarstwa rolnego, jakie EPI zamierza rozwiązać poprzez realizację innowacyjnej operacji;
   2) określenie sposobu rozwiązania problemów w formie uproszczonego planu operacji;
   3) opis partycypacyjnego charakteru przygotowania planu operacji;

4) określenie celów i efektów realizacji planu operacji;
5) opinię o innowacyjności operacji załączoną do planu operacji, potwierdzającą innowacyjność operacji oraz prawidłowość sformułowanych celów i efektów realizacji planu operacji, a także adekwatność zaproponowanych rozwiązań do wskazanych problemów rolnika lub gospodarstwa rolnego.

5. Opinia o innowacyjności operacji objętej planem operacji jest sporządzana na formularzu opracowanym przez ARiMR. Opinia o innowacyjności powinna spełniać warunki opisane w sekcji IV.3.2 ust. 5.
6. Opinia o innowacyjności potwierdzająca innowacyjność operacji w ramach zakresu Wsparcie przygotowawcze podlegać będzie weryfikacji na etapie WOPP dla zakresu Realizacja operacji, w oparciu o pełną dokumentację operacji.
7. Wsparcie przygotowawcze nie jest obligatoryjne, co oznacza, że EPI, która nie korzysta z pomocy w ramach Wsparcia przygotowawczego, może ubiegać się bezpośrednio o wsparcie na realizację operacji (zakres Realizacja operacji). W przypadku, jeśli beneficjent uzyska pomoc w ramach Wsparcia przygotowawczego, EPI powstała w wyniku tej pomocy jest zobowiązana do aplikowania o środki oraz spełnienia warunków dostępu (w tym uzyskania co najmniej minimalnej liczby punktów) w ramach zakresu Realizacja operacji, pod rygorem zwrotu pomocy. Beneficjent w ramach Wsparcia przygotowawczego, który przystąpił do konkursu w ramach zakresu Realizacja operacji z obowiązkową operacją, spełnił warunki dostępu (w tym spełnił wymagane dla konkursu minimum punktowe) oraz uzyskał pozytywną ocenę innowacyjności operacji, jednak nie wystarczyło dla niego środków w naborze - nie zwraca otrzymanej pomocy w ramach Wsparcia przygotowawczego.

### IV.3.2. Realizacja operacji

1. Pomoc przyznaje się wyłącznie na realizację innowacyjnej operacji.
2. Przedmiotem operacji jest opracowanie i wdrożenie innowacyjnych operacji. Operacje skoncentrowane będą w zakresie produkcji, przetwarzania produktów rolnych lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych.
3. Przedmiot operacji jest związany z rozwiązaniem problemów lub potrzeb rolnika, który jest członkiem EPI lub gospodarstwa rolnego.

4. Pomoc przyznaje się na realizację operacji EPI, która przedstawi plan realizacji operacji. Plan ten powinien zawierać następujące elementy:
   1) określenie problemów rolnika będącego członkiem EPI lub gospodarstwa rolnego, jakie EPI zamierza rozwiązać poprzez realizację innowacyjnej operacji;
   2) określenie sposobu rozwiązania problemów;
   3) określenie celów i efektów realizacji planu operacji;
   4) opinię o innowacyjności operacji załączoną do planu operacji potwierdzającą innowacyjność operacji oraz prawidłowość sformułowanych celów i efektów realizacji planu operacji, a także adekwatność zaproponowanych rozwiązań do wskazanych problemów rolnika lub gospodarstwa rolnego.
5. Pomoc przyznaje się na realizację operacji EPI, która przedstawi opinię o innowacyjności operacji objętej planem operacji wystawioną przez podmiot tworzący system szkolnictwa wyższego i nauki, niebędący członkiem grupy EPI, która zwraca się o uzyskanie opinii, posiadający kategorię naukową A+, A lub B+ w dyscyplinie naukowej niezbędnej do realizacji operacji, potwierdzającą prawidłowość sformułowanych celów i efektów realizacji planu operacji, a także adekwatność zaproponowanych rozwiązań do wskazanych problemów rolnika lub gospodarstwa rolnego. Opinia o innowacyjności sporządzana jest na formularzu opracowanym przez ARiMR. Opinia potwierdza spełnienie kryteriów oceny innowacyjności, w szczególności prawidłowość sformułowanych celów i efektów operacji, adekwatność proponowanych rozwiązań do zidentyfikowanych problemów, możliwość wdrożenia rezultatów w gospodarstwach rolnych, zgodność z celami Strategii „Od pola do stołu” oraz innowacyjny charakter proponowanych działań. Dokument zawiera dane identyfikacyjne Grupy Operacyjnej oraz jednoznaczne potwierdzenie, że planowana operacja prowadzi do wdrożenia nowych lub znacząco udoskonalonych produktów, technologii, metod organizacji lub marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.

## IV.4. Kryteria wyboru operacji

### IV.4.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Pomoc przyznaje się według kolejności ustalonej przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.

2. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji:
   1) doświadczenie w tworzeniu partnerstw realizujących projekty (maks. 6 punktów):
      a) wnioskodawca udokumentował doświadczenie w tworzeniu partnerstw z udziałem rolnika realizujących projekty współfinansowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 3 punkty,
      b) wnioskodawca udokumentował doświadczenie w zakresie realizacji projektów wspierających rolników lub naukowców – 3 punkty;
   2) udział w grupie operacyjnej EPI w ramach PROW 2014-2020 lub udział członków EPI w ramach PROW 2014–2020 lub udział w realizacji projektów horyzontalnych (maks. 6 punktów):
      a) wnioskodawca otrzymał pomoc w ramach działania „Współpraca” w ramach PROW 2014 – 2020 – 2 punkty,
      b) wnioskodawca ubiegał się o finansowanie projektu lub realizował projekt w ramach Horyzont 2020 lub Horyzont Europa – (maks. 4 punkty):
         - brał udział w projekcie w roli koordynatora – 4 punkty,
         - brał udział w projekcie w roli lidera pakietu – 3 punkty,
         - brał udział w projekcie w roli lidera zadania – 3 punkty,
         - brał udział w projekcie – 2 punkty,
         - złożył wniosek projektowy – 1 punkt;
   3) deklarowany udział rolników w składzie EPI (maks. 6 punktów):
      a) powyżej 5 rolników – 6 punktów;
      b) od 3 do 5 rolników – 4 punkty,
   4) inicjatywa utworzenia EPI pochodzi od rolnika – 6 punktów,
   5) wnioskodawca udokumentował (maks. 38 punktów):
      a) co najmniej 3-letnie doświadczenie adekwatne do zakresu operacji – 2 punkty,
      b) zrealizowanie projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, którego rezultatem jest wdrożenie (maks. 24 punkty):
         - nowego lub znacznie udoskonalonego produktu – 6 punktów,
         - nowych lub znacznie udoskonalonych technologii – 6 punktów,
         - nowych lub znacznie udoskonalonych metod organizacji – 6 punktów,

– nowych lub znacznie udoskonalonych metod marketingu – 6 punktów

– dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktu rolnego,

c) zrealizowanie projektu w zakresie rolnictwa 4.0 – 6 punktów,
d) zrealizowanie projektu na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności – 6 punktów;

6) operacja będzie dotyczyć projektu pilotażowego lub prototypu lub projektu eksperymentalnego (maks. 36 punktów):
   a) którego rezultatem jest wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu – 6 punktów,
   b) którego rezultatem jest wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych technologii – 6 punktów,
   c) którego rezultatem jest wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych metod organizacji – 6 punktów,
   d) którego rezultatem jest wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych metod marketingu – 6 punktów

   – dotyczącego produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktu rolnego,

   e) na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności – 6 punktów,
   f) na rzecz rozwijania rozwiązań rolnictwa 4.0. – 6 punktów.

3. Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały co najmniej 49 punktów.
4. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów o kolejności przysługiwania pomocy decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy. Jeżeli ustalenie kolejności przysługiwania pomocy nadal jest niemożliwe, wówczas o tej kolejności decyduje data i godzina złożenia WOPP, począwszy od najwcześniejszej.

### IV.4.2. Realizacja operacji

1. Pomoc przyznaje się według kolejności ustalonej przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji.

2. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie następujących kryteriów wyboru operacji:
   1) udział w grupie operacyjnej EPI w ramach PROW 2014-2020 lub udział członków EPI w ramach PROW 2014 – 2020 lub udział w realizacji projektów horyzontalnych (maks. 8 punktów):
      a) wnioskodawca otrzymał pomoc w ramach działania „Współpraca” w ramach PROW 2014 – 2020 (maks. 4 punkty):
         - brał udział w projekcie w roli lidera projektu – 4 punkty,
         - brał udział w projekcie w roli partnera - 2 punkty;
      b) wnioskodawca ubiegał się o finansowanie projektu lub realizował projekt w ramach Horyzont 2020 lub Horyzont Europa (maks. 4 punkty):
         - brał udział w projekcie w roli koordynatora – 4 punkty,
         - brał udział w projekcie w roli lidera pakietu – 3 punkty,
         - brał udział w projekcie w roli lidera zadania – 3 punkty,
         - brał udział w projekcie – 2 punkty,
         - złożył wniosek projektowy – 1 punkt;
   2) wnioskodawca udokumentował (maks. 38 punktów):
      a) co najmniej 3-letnie doświadczenie adekwatne do zakresu operacji – 2 punkty,
      b) zrealizowanie projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, którego rezultatem jest wdrożenie (maks. 24 punkty):
         - nowego lub znacznie udoskonalonego produktu – 6 punktów,
         - nowych lub znacznie udoskonalonych technologii – 6 punktów,
         - nowych lub znacznie udoskonalonych metod organizacji – 6 punktów,
         - nowych lub znacznie udoskonalonych metod marketingu – 6 punktów

      – dotyczących produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktu rolnego,

      c) zrealizowanie projektu w zakresie rolnictwa 4.0 – 6 punktów,
      d) zrealizowanie projektu na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności – 6 punktów;
   3) adekwatność zakresu operacji do czasu jej realizacji, zakładanego budżetu i rezultatów (maks. 6 punktów):
      a) opłacalność proponowanych rozwiązań w zakresie proponowanej

innowacji wpłynie na:

- podniesienie jakości produkcji – 1 punkt,
- dostosowanie produktów do indywidualnych potrzeb klientów – 1 punkt,
- zwiększenie/rozszerzenie asortymentu – 1 punkt,
- wejście na nowe rynki – 1 punkt,
- zmniejszenie kosztów produkcji/dystrybucji – 1 punkt,
- skrócenie czasu produkcji/dystrybucji – 1 punkt;

4) adekwatność metodologii badawczej do rozwiązania problemu (maks. 24 punkty):
   a) potrzeba realizacji operacji jest uzasadniona wynikami badań naukowych – 6 punktów,
   b) planowane do zastosowania techniki wykraczają poza obecnie stosowane na rynku, a rezultat projektu będzie konkurencyjny względem innych podobnych oferowanych rozwiązań – 12 punktów,
   c) poprawnie zidentyfikowano ewentualne ryzyka, zagrożenia lub bariery utrudniające wprowadzenie innowacji oraz przedstawiono sposób ich minimalizacji – 6 punktów;
5) wnioskowana kwota pomocy wynosi do 350 tys. zł – 3 punkty;
6) udział w składzie EPI (maks. 6 punktów):
   a) od 3 do 5 rolników – 4 punkty,
   b) powyżej 5 rolników – 6 punktów;
7) partnerstwo powstało z inicjatywy rolnika – 6 punktów;
8) operacja dotyczy projektu pilotażowego lub prototypu lub projektu eksperymentalnego (maks. 36 punktów):
   a) którego rezultatem jest wdrożenie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu – 6 punktów,
   b) którego rezultatem jest wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych technologii – 6 punktów,
   c) którego rezultatem jest wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych metod organizacji – 6 punktów,
   d) którego rezultatem jest wdrożenie nowych lub znacznie udoskonalonych metod marketingu – 6 punktów

– dotyczącego produkcji, przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktu rolnego,

e) na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności – 6 punktów,

f) na rzecz rozwijania rozwiązań rolnictwa 4.0. – 6 punktów;

9) operacja będzie realizować cele Strategii „Od pola do stołu" na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (zgodnie z załącznikiem do wytycznych) – 5 punktów;

10) operacja będzie możliwa do wdrożenia na poziomie małych i średnich gospodarstw rolnych – 2 punkty.

3. Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały co najmniej 67 punktów.
4. Kryteria wymienione w ust. 2 pkt 3, 4, 8, 9 oraz 10 mogą podlegać ocenie eksperckiej.
5. Dla EPI, które skorzystały ze wsparcia w ramach zakresu Wsparcie przygotowawcze nie stosuje się kryteriów wymienionych w sekcji IV.4.2 ust. 2 pkt 1b, 2, 6, 7.
6. W przypadku operacji o takiej samej liczbie punktów o kolejności przysługiwania pomocy decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy. Jeżeli ustalenie kolejności przysługiwania pomocy nadal jest niemożliwe, wówczas o tej kolejności decyduje data i godzina złożenia WOPP, począwszy od najwcześniejszej.

# V. Wypłata pomocy

## V.1. Warunki wypłaty pomocy

### V.1.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Warunki wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. W przypadku gdy beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w sekcji V.1.1 i podrozdziale VI.1 lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, ARiMR odmawia wypłaty całości pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – następuje również zwrot dotychczas wypłaconej kwoty pomocy.

3. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w formie określonej w sekcji IV.1.1, w dwóch transzach, z tym że:
   1) pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent utworzył EPI spełniającą warunki, o których mowa w sekcji IV.3.1;
   2) druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
      a) przedstawił plan operacji dotyczący realizacji operacji spełniający warunki, o których mowa w podrozdziale IV.3,
      b) przedstawił opinię o innowacyjności operacji objętej planem operacji potwierdzającą prawidłowość sformułowanych celów i efektów realizacji planu operacji, a także adekwatność zaproponowanych rozwiązań do wskazanych problemów rolnika/gospodarstwa rolnego.
4. Zakończenie realizacji operacji i złożenie WOP końcową nastąpi w terminie 4 miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 26 października 2026 r.

**V.1.2. Realizacja operacji**

1. Warunki wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. W przypadku gdy beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w sekcji V.1.2 i podrozdziale VI.2 lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, ARiMR odmawia wypłaty całości pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – następuje również zwrot dotychczas wypłaconej kwoty pomocy.
3. Środki finansowe z tytułu pomocy dla operacji, o których mowa w sekcji IV.1.2 ust. 1, są wypłacane, jeżeli:
   1) operacja realizowana będzie w nie więcej niż czterech etapach;
   2) złożenie pierwszego WOP pośrednią nastąpi w terminie 9 miesięcy od dnia zawarcia umowy;
   3) zakończenie realizacji operacji i złożenie WOP końcową nastąpi nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r.
   4) EPI przedłoży wraz z WOP końcową wyniki przeprowadzonych analiz, prób lub testów, które będą potwierdzać możliwość zastosowania rezultatów zrealizowanej operacji w praktyce.

4. Środki finansowe z tytułu pomocy dla operacji, o których mowa w sekcji IV.1.2 ust. 3, są wypłacane w dwóch transzach, z tym że:
   1) pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
      a) wniesie zabezpieczenie w formie weksla niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową,
      b) założy stronę internetową, o której mowa w pkt 2 w podrozdziale VI.2,
      c) udokumentuje współpracę z jednostką centralną w zakresie przekazywania informacji o realizowanej operacji;
   2) druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
      a) zrealizuje zakres rzeczowy operacji,
      b) przedstawi raport ze zrealizowanej operacji sporządzony na formularzu opracowanym przez ARiMR, zawierający wszystkie elementy, które zostały zaakceptowane na wdrożeniu w projekcie budżetu w formie zagregowanych pozycji: zatrudnienie, nakłady oraz wyniki badań;
   3) wniosek o płatność pierwszej transzy składany jest w terminie 2 miesięcy od dnia zawarcia umowy, a wniosek o płatność drugiej transzy – po zakończeniu realizacji operacji i spełnieniu warunków wypłaty drugiej transzy, w terminie określonym w umowie, nie później jednak niż po upływie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy i nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r.
5. Do WOP dołącza się dokumenty potwierdzające realizację operacji lub jej etapu.
6. ARiMR może dokonać doboru próby dokumentów, które zobowiązany jest przedstawić beneficjent w celu potwierdzenia realizacji operacji lub jej etapu zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie naboru wniosków, umowie oraz w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

# VI. Zobowiązania w okresie związania celem

### VI.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Zobowiązania w okresie związania celem zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Beneficjent zobowiązuje się w szczególności do:

1) złożenia WOPP w ramach Realizacji operacji przez utworzoną EPI, a także spełnienia przez nią warunków przyznania pomocy, w tym otrzymania co najmniej minimalnej liczby punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji w ramach zakresu Realizacja operacji, pod rygorem zwrotu pomocy, przy czym EPI złoży WOPP:
   a) w naborze wniosków o przyznaniu pomocy w ramach zakresu Realizacja operacji, rozpoczynającym się bezpośrednio po zakończeniu realizacji operacji z zakresu Wsparcia przygotowawczego,
   b) na operację objętą planem operacji opracowanym w ramach zakresu Wsparcia przygotowawczego;
2) niedokonywania zmian w składzie utworzonej EPI do dnia przyznania albo odmowy przyznania pomocy w ramach zakresu Realizacja operacji, bez zgody ARiMR;
3) spełnienia warunków, jakie należało spełnić w ramach kryteriów wyboru operacji, za które zostały przyznane punkty do dnia przyznania albo odmowy przyznania pomocy dla zakresu Realizacja operacji;
4) prowadzenia i aktualizowania strony internetowej, na której w szczególności będą umieszczane informacje na temat realizowanej operacji określone przez ARiMR w dokumentacji konkursowej, w tym o składzie utworzonej EPI oraz założeniach planu operacji do dnia przyznania albo odmowy przyznania pomocy dla zakresu Realizacja operacji;
5) upowszechniania informacji dotyczących operacji, o których mowa w pkt 4 za pośrednictwem KSOW+ najpóźniej do dnia złożenia wniosku o płatność drugiej transzy;
6) współpracy z jednostką centralną oraz jednostkami regionalnymi w zakresie przekazywania informacji o realizowanej operacji, w okresie realizacji operacji.

**VI.2. Realizacja operacji**

Beneficjent zobowiązuje się do:

1) niedokonywania zmian w składzie EPI w okresie realizacji operacji bez zgody ARiMR;
2) prowadzenia i aktualizowania strony internetowej, na której w szczególności będą umieszczane informacje na temat realizowanej operacji oraz jej

rezultatów określone przez ARiMR w dokumentacji konkursowej, w okresie realizacji operacji oraz przez 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej;

3) upowszechniania informacji dotyczących operacji, o których mowa w pkt 2, za pośrednictwem KSOW+ w okresie realizacji operacji wraz z każdym składanym wnioskiem o płatność;
4) współpracy z jednostką centralną oraz jednostkami regionalnymi w zakresie przekazywania informacji o realizowanej operacji, w okresie realizacji operacji.

# VII. Zwrot pomocy

## VII.1. Warunki zwrotu pomocy

### VII.1.1. Wsparcie przygotowawcze

1. Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. W przypadku:
   1) dokonania bez zgody ARiMR zmian w składzie utworzonej EPI, mających wpływ na przyznanie pomocy:
      a) w okresie od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy w ramach zakresu Wsparcia przygotowawczego – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy,
      b) w okresie od dnia otrzymania płatności drugiej transzy do dnia przyznania lub odmowy pomocy dla zakresu Realizacja operacji – zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy;
   2) stwierdzenia nieprowadzenia lub nieaktualizowania strony internetowej, o której mowa w pkt 4 w podrozdziale VI.1 w okresie realizacji operacji – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
   3) niezłożenia przez utworzoną EPI WOPP w ramach zakresu Realizacja operacji lub niespełnienia warunków przyznania pomocy, w tym nie otrzymania co najmniej minimalnej liczby punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji w ramach zakresu Realizacja operacji,

zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 pkt 1 w podrozdziale VI.1 lub negatywnej oceny innowacyjności operacji - zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy.

### VII.1.2. Realizacja operacji

1. Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. W przypadku:
   1) dokonania bez zgody ARiMR zmian w składzie utworzonej EPI, mających wpływ na przyznanie pomocy w okresie realizacji operacji – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
   2) stwierdzenia nieprowadzenia lub nieaktualizowania strony internetowej, o której mowa w pkt 2 w podrozdziale VI.2:
      a) w okresie realizacji operacji – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku, gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy,
      b) w okresie 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej - zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy.

**Załącznik – Wykaz obszarów związanych ze Strategią „Od pola do stołu" na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego w ramach PS WPR dla I.13.5 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027 dla interwencji I.13.5 – Współpraca Grup Operacyjnych EPI**

| Obszary związane ze Strategią „Od pola do stołu" w ramach I.13.5 PS WPR | |
|---|---|
| 1. | Technologie i inwestycje przyspieszające transformację w kierunku zrównoważonych, zdrowych i sprzyjających włączeniu społecznemu systemów żywnościowych od produkcji pierwotnej do konsumpcji. |
| 2. | Technologie cyfrowe i rozwiązania oparte na środowisku naturalnym w sektorze rolno-spożywczym. |
| 3. | Opracowanie rozwiązań służących przywróceniu zdrowia i funkcji gleby. |
| 4. | Ograniczenia stosowania pestycydów, nawozów i środków przeciwdrobnoustrojowych, emisji gazów cieplarnianych, poprawy różnorodności biologicznej oraz stworzenia zdrowszego środowiska dla rolników i obywateli. |
| 5. | Zastosowanie technologii sztucznej inteligencji w sektorze rolno-spożywczym. |